

Bruksela, dnia 27.5.2020 r.
COM(2020) 442 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-
SPOŁECZNEGO ORAZ KOMITETU REGIONÓW**

Budżet UE napędza plan odbudowy Europy

BUDŻET UE NAPĘDZA PLAN ODBUDOWY EUROPY

1. Ambitny i innowacyjny budżet UE podstawą odbudowy gospodarki Europy

Komisja opracowała odważny i kompleksowy plan na rzecz odbudowy Europy¹, opierający się na solidarności i sprawiedliwości i głęboko zakorzeniony we wspólnych zasadach i wartościach Unii. W planie określono, jak ożywić gospodarkę europejską i uczynić ją bardziej sprawiedliwą, odporną i trwałą dla przyszłych pokoleń oraz jak wesprzeć transformację ekologiczną i cyfrową.

Pandemia COVID-19 dotarła do każdego zakątka Unii i świata. Skutki gospodarcze i społeczne pandemii w poszczególnych państwach członkowskich są jednak bardzo różne, podobnie jak zdolność państw do amortyzacji wstrząsów i reagowania na nie. Grozi to powstaniem szkodliwych rozbieżności między gospodarkami państw członkowskich i stanowi poważne obciążenie dla jednolitego rynku. Europa potrzebuje skoordynowanej, szybkiej, ambitnej i ukierunkowanej reakcji tam, gdzie jest ona najbardziej potrzebna.

Realizacja planu odbudowy będzie wymagała ogromnych inwestycji publicznych i prywatnych. Spełnienie tych potrzeb – zamknięcia ogólnej luki inwestycyjnej w inwestycjach publicznych i prywatnych w wysokości co najmniej 1,5 bln EUR, naprawienia bezpośrednich szkód gospodarczych i społecznych spowodowanych pandemią i skierowania Unii na ścieżkę konsekwentnej zrównoważonej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność² – wymaga zdecydowanych działań.

Komisja proponuje **wykorzystanie pełnej mocy budżetu UE w celu uruchomienia inwestycji i skoncentrowania wsparcia finansowego na działaniach przeprowadzanych w kluczowych pierwszych latach odbudowy**. Propozycje te opierają się na:

- **Europejskim Instrumencie na rzecz Odbudowy („Next Generation EU”)** w kwocie 750 mld EUR³, przeznaczonym na tę sytuację nadzwyczajną. Zapewni on tymczasowe zwiększenie budżetu UE o nowe środki finansowe pozyskane na z rynkach finansowych. Zgromadzone środki będą przekazywane za pośrednictwem programów UE na wsparcie natychmiastowych działań niezbędnych do ochrony źródeł utrzymania, poprawienia kondycji gospodarki i wsparcia zrównoważonego wzrostu zwiększającego odporność gospodarki.
- **wzmocnionych wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027**. Komisja proponuje stworzenie nowych narzędzi i wzmocnienie najważniejszych programów przy użyciu instrumentu Next Generation EU, aby sprawnie skierować inwestycje tam, gdzie są one najbardziej potrzebne, wzmocnić jednolity rynek, zacieśnić współpracę w obszarach takich jak zdrowie i zarządzanie kryzysowe oraz wyposażyć Unię w długoterminowy budżet służący stymulowaniu transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz budowaniu sprawiedliwszej i bardziej odpornej gospodarki.

Wraz z trzema ważnymi zabezpieczeniami – dla pracowników, przedsiębiorstw i państw – zatwierdzonymi przez Radę Europejską w dniu 23 kwietnia i tworzącymi pakiet

¹ COM(2020) 456.

² SWD(2020) 98.

³ O ile nie wskazano inaczej, kwoty wyrażono w cenach stałych z 2018 r.

o wartości 540 mld EUR, te nadzwyczajne środki podjęte na szczęblu UE sięgałyby ponad 1 290 mld EUR w ramach ukierunkowanego, skoncentrowanego na wstępie wsparcia na rzecz odbudowy gospodarki Europy⁴. Zgodnie z ostrożną oceną szacunkową efektu dźwigni wieloletnich ram finansowych i instrumentu Next Generation EU można się spodziewać, że pakiet ten wygeneruje inwestycje w kwocie nawet 3,1 bln EUR.

Środki te stanowią zdecydowaną odpowiedź na apele Parlamentu Europejskiego o „szeroko zakrojony pakiet na rzecz inwestycji służących ożywieniu gospodarczemu i odbudowie w celu wsparcia europejskiej gospodarki po kryzysie [...] w ramach nowych wieloletnich ram finansowych”⁵ oraz na apel przywódców o fundusz na rzecz odbudowy „wystarczającej wielkości, ukierunkowany na najbardziej dotknięte sektory i regiony Europy i służący radzeniu sobie z tym bezprecedensowym kryzysem”⁶.

Uzgodnienia te stanowią podstawę szybkiego i kompleksowego porozumienia między instytucjami. Komisja wzywa do ścisłej współpracy między Parlamentem Europejskim a Radą w sprawie wszystkich elementów planu na rzecz odbudowy i zachęca je do dokonywania corocznego przeglądu wydatków finansowanych z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel w ramach instrumentu Next Generation EU. Zasady takiego przeglądu można określić w międzyinstytucjonalnej deklaracji. Szybkie porozumienie w sprawie Next Generation EU oraz ambitny długoterminowy budżet będą potężnym wyrazem europejskiej solidarności i woli działania w czasie, gdy chodzi o najwyższą stawkę.

Budżet na rzecz odbudowy i zwiększania odporności Europy

SURE / wsparcie z tytułu kryzysu pandemicznego w ramach EMS / Fundusz Gwarancyjny EBI dla Pracowników i Przedsiębiorstw	540 mld euro
Next Generation EU	Tymczasowe wzmocnienie 750 mld euro
Wieloletnie ramy finansowe	1 100 mld euro

Źródło: Komisja Europejska

⁴ W oparciu o ostrożne założenia co do spodziewanych mnożników oraz wyników osiąganych przez porównywalne instrumenty. Zmienność obecnej sytuacji gospodarczej może mieć jednak wpływ na rzeczywistą wysokość tych mnożników.

⁵ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami, potwierdzona rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie nowych wieloletnich ram finansowych, zasobów własnych i planu naprawy gospodarczej.

⁶ Konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej po wideokonferencji członków Rady Europejskiej, 23 kwietnia 2020 r.

Długoterminowy budżet UE, wspierany przez instrument Next Generation EU, ma wyjątkowy potencjał napędzenia odbudowy gospodarki Europy. Budżet UE stanowi przejrzyste i wiarygodne ramy dla przyszłego szeroko zakrojonego programu inwestycyjnego, zakotwiczonego we wspólnotowej metodzie rządzenia i podejmowania decyzji. Jest sprawdzonym motorem inwestycji, spójności i solidarności, który umacnia jednolity rynek europejski.

W ostatnich tygodniach Komisja wykorzystwała całą rezerwę elastyczności w obecnym budżecie UE, aby skierować wszystkie dostępne środki na ratowanie życia i ochronę źródeł utrzymania. Pokazało to, że budżet UE ma duże możliwości w zakresie szybkiego udzielania znacznego wsparcia państwom członkowskim w sytuacji kryzysowej. Środki te doprowadziły również do wyczerpania całej elastyczności pozostałej w obecnym budżecie UE, co uwydatnia pilną potrzebę wprowadzenia nowych środków w celu stymulowania kolejnych kluczowych etapów odbudowy gospodarczej.

Podstawowe założenia wniosków Komisji dotyczących nowoczesnego i elastycznego długoterminowego budżetu ściśle dostosowanego do priorytetów Unii pozostają aktualne. Komisja proponuje teraz dostosowanie i wzmocnienie tych wniosków w celu wsparcia odbudowy gospodarczej w Europie. Wykorzystanie znacznych postępów, jakie osiągnięto już w Parlamencie Europejskim i Radzie, pozwoli na stworzenie najlepszych możliwych warunków osiągnięcia szybkiego porozumienia.

Dwojaka transformacja – ekologiczna i cyfrowa – nadal stanowi kluczowe wyzwanie dla tego pokolenia. Znajduje to odzwierciedlenie we wnioskach Komisji. Inwestycje w falę renowacji na dużą skalę, energię ze źródeł odnawialnych i rozwiązania oparte na czystym wodorze, ekologiczny transport, zrównoważoną żywność i inteligentną gospodarkę o obiegu zamkniętym mają ogromny potencjał w zakresie zapewnienia wzrostu gospodarczego w Europie. Wsparcie powinno być spójne z celami klimatycznymi i środowiskowymi Unii. Inwestowanie w infrastrukturę cyfrową i umiejętności cyfrowe przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności i niezależności technologicznej. Inwestowanie w odporność na przyszłe wyzwania w dziedzinie zdrowia i w strategiczną autonomię lepiej przygotuje Unię na przyszłe kryzysy.

Instrument **Next Generation EU** zapewni budżetowi UE dodatkowe zasoby finansowe do podjęcia zdecydowanych działań w odpowiedzi na najpilniejsze wyzwania. Będzie to jednorazowy instrument nadzwyczajny, wprowadzony na czas określony i wykorzystywany wyłącznie na potrzeby reagowania kryzysowego i środków służących odbudowie gospodarki. Zasoby te będą przekazywane państwom członkowskim za pośrednictwem budżetu UE na wspieranie priorytetowych działań w zakresie inwestycji i reform i będą wykorzystywane do wzmocnienia programów finansowych mających kluczowe znaczenie dla odbudowy gospodarczej aż do dnia 31 grudnia 2024 r. Dzięki pozyskiwaniu finansowania na rynkach finansowych koszty finansowania rozłożą się w czasie, tak by państwa członkowskie nie musiały wносить znacznych dodatkowych wkładów do budżetu UE w latach 2021–2027. Komisja zaproponuje również nowe zasoby własne, które mogłyby pomóc w spłaceniu środków z finansowania rynkowego pozyskanego w ramach instrumentu Next Generation EU.

Szybkie uruchomienie Next Generation EU będzie miało ogromne znaczenie dla odwrócenia negatywnych tendencji kryzysu gospodarczego. Ponadto, w celu jak najszybszego udostępnienia środków finansowych niezbędnych do reagowania na najpilniejsze potrzeby, Komisja proponuje zmienić obecne wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020, tak aby już w 2020 r. udostępnić dodatkowe 11,5 mld EUR. Te dodatkowe środki byłyby dostępne na

potrzeby REACT-EU, Instrumentu Wsparcia Wyplacalności oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, które służą zaspokojeniu najpilniejszych potrzeb.

Budżet UE napędza odbudowę

2. Jak będzie wykorzystywany instrument Next Generation EU?

Każdy program i każde euro w tym pakiecie zostaną wykorzystane do zaspokojenia najważniejszych potrzeb w zakresie odbudowy, określonych w ocenie potrzeb Komisji. Wnioski te koncentrują się na tych obszarach, w których budżet UE może najbardziej pomóc, uzupełniając istotne działania prowadzone w państwach członkowskich i potęgując ich efekty.

Pakiet opiera się na trzech filarach: narzędzia wspierające państwa członkowskie w wysiłkach na rzecz odbudowy, naprawy i wyjścia z kryzysu w lepszej formie, środki mające na celu pobudzenie prywatnych inwestycji i wsparcie przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji oraz wzmocnienie najważniejszych programów UE w celu wyciągnięcia wniosków z kryzysu oraz wzmocnienia jednolitego rynku i jego odporności.

1) Wspieranie państw członkowskich w wysiłkach na rzecz odbudowy, naprawy i wyjścia z kryzysu w lepszej formie

Inwestycje publiczne mają do odegrania niezwykle ważną rolę w zrównoważonej i trwałej odbudowie gospodarczej. W związku z tym większość finansowania z instrumentu Next Generation EU (80 %) zostanie wykorzystana na wsparcie inwestycji i reform w państwach członkowskich i będzie skoncentrowana tam, gdzie negatywne skutki kryzysu i potrzeby w zakresie odporności są największe.

*Głównym narzędziem odbudowy będzie **nowy Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności**, przeznaczony specjalnie do finansowania inwestycji i reform dostosowanych do europejskich priorytetów. Dzięki **nowej inicjatywie REACT-EU**, mającej na celu sprostanie najpilniejszym potrzebom gospodarczym i społecznym oraz dostosowanie **przyszłych programów spójności**, tak aby stały się one bardziej elastyczne i aby były w pełni zgodne z priorytetami w zakresie odbudowy, zasadniczą rolę we wspieraniu zrównoważonej i trwałej odbudowy odegra polityka spójności. **Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju***

Obszarów Wiejskich pomoże rolnikom i obszarom wiejskim w transformacji ekologicznej i wesprze inwestycje i reformy niezbędne do wypełnienia ambitnych zadań środowiskowych stojących przed Europą. Ponadto znacznie wzmocniony **mechanizm sprawiedliwej transformacji** pomoże państwom członkowskim przyspieszyć przejście na ekologiczną gospodarkę, a tym samym pobudzić krajowe gospodarki.

➤ **Nowy Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności**

Budżet UE może zapewnić potężne wsparcie na realizację priorytetów w zakresie inwestycji i reform określonych w europejskim semestrze, co jest tym bardziej istotne w okresie, gdy budżety krajowe znajdują się pod szczególną presją.

Głównym elementem planu odbudowy będzie nowy **Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności**. Celem tego instrumentu będzie wspieranie inwestycji i reform niezbędnych do zapewnienia trwałej odbudowy, poprawa odporności gospodarczej i społecznej państw członkowskich oraz wsparcie transformacji ekologicznej i cyfrowej. Będzie on dostępny dla wszystkich państw członkowskich, ale wsparcie będzie się koncentrowało na tych częściach Unii, które zostały najbardziej dotknięte kryzysem i w których potrzeby w zakresie odporności są największe. Pomoże to przeciwdziałać powiększaniu się rozbieżności między państwami członkowskimi i przygotować nasze gospodarki na przyszłość.

W ramach tego instrumentu zapewniane będzie szerokie wsparcie finansowe na rzecz inwestycji i reform zwiększających odporność gospodarek państw członkowskich. Co ważne, pomoże on również zadbać o to, by te inwestycje i reformy koncentrowały się na wyzwaniach i potrzebach inwestycyjnych dotyczących transformacji ekologicznej i cyfrowej. Instrument pomoże państwom członkowskim poradzić sobie z wyzwaniami gospodarczymi i społecznymi, które są tym bardziej istotne w sytuacji pokryzysowej, w różnych obszarach, takich jak społeczeństwo, zatrudnienie, umiejętności, kształcenie, badania naukowe i innowacje oraz zdrowie, ale także w dziedzinach związanych z otoczeniem biznesu, w tym w administracji publicznej i w sektorze finansowym. Komisja będzie oferować szerokie wsparcie techniczne, aby zapewnić jak najlepsze wykorzystanie środków finansowych.

Proponowany budżet instrumentu, który ma pomóc państwom członkowskim w realizacji planów odbudowy i zwiększania odporności, wynosi 560 mld EUR. Instrument będzie również dysponował narzędziem przyznawania dotacji, w ramach którego będzie dostępna kwota do 310 mld EUR, i będzie mógł zapewnić do 250 mld EUR w postaci pożyczek.

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności będzie mocno osadzony w europejskim semestrze. Państwa członkowskie sporządzą krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności w ramach swoich krajowych programów reform. W planach tych będą określone priorytetowe inwestycje i reformy oraz powiązane pakiety inwestycyjne, które mają być finansowane w ramach nowego instrumentu, przy czym wsparcie będzie przekazywane w ratach, w zależności od postępów mierzonych według określonych wcześniej poziomów odniesienia.

➤ **Inicjatywa REACT-EU – zwiększanie wsparcia dla państw członkowskich w ramach polityki spójności**

Komisja proponuje nową **inicjatywę REACT-EU**, aby zwiększyć wsparcie dla państw członkowskich w ramach polityki spójności, tak aby gospodarki krajowe stały się bardziej odporne i zrównoważone na etapie naprawczym po kryzysie. Pomoże to wypełnić lukę między pierwszymi środkami reagowania a długoterminową odbudową.

Komisja proponuje przeznaczyć za pośrednictwem inicjatywy REACT-EU 55 mld EUR na dodatkowe finansowanie w ramach polityki spójności w okresie od dziś do 2022 r. – 50 mld EUR w ramach Next Generation EU w latach 2021–2022 oraz 5 mld EUR już w 2020 r., dzięki dostosowaniu obecnych ram finansowych. Będzie się to odbywać w oparciu o obecne przepisy dotyczące spójności, w tym wyjątkową elastyczność wprowadzoną za pomocą inicjatyw inwestycyjnych w odpowiedzi na koronawirusa. Na podstawie tych wniosków w latach 2020–2022 zapewnione zostanie dodatkowe finansowanie w ramach obecnych programów polityki spójności oraz Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, co pozwoli na niezakłóconą kontynuację kluczowych kryzysowych środków naprawczych i pomocy najbardziej potrzebującym.

Dodatkowe środki finansowe zostaną przydzielone według dotkliwości skutków gospodarczych i społecznych kryzysu, w tym poziomu bezrobocia młodzieży i względnej zamożności państw członkowskich. Dodatkowe zobowiązania będą realizowane za pomocą zmian w programach lub nowych specjalnych programów przedstawianych przez państwa członkowskie i przyjmowanych przez Komisję. Komisja będzie ściśle współpracować z państwami członkowskimi w celu jak najsprawniejszego i najsukcesowniejszego zarządzania tym procesem.

Finansowanie będzie przeznaczone na wspieranie kluczowych kryzysowych działań naprawczych w sektorach najważniejszych dla odbudowy gospodarki, tak aby była ona ekologiczna, cyfrowa i bardziej odporna. Obejmie to inwestycje mające na celu naprawę rynków pracy, między innymi przez dotacje na zatrudnienie, mechanizm zmniejszonego wymiaru czasu pracy i środki na rzecz zatrudnienia młodzieży, wsparcie dla systemów opieki zdrowotnej oraz dostarczanie kapitału obrotowego małym i średnim przedsiębiorstwom. Wsparcie będzie dostępne we wszystkich sektorach gospodarki, w tym w branży turystyki i kultury, i będzie przeznaczane między innymi na inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową, dzięki czemu wzmocni inwestycje już zaplanowane w ramach przyszłych programów na rzecz spójności. Część tych dodatkowych zasobów można również wykorzystać na cele pomocy osobom dotkniętym niedoborem żywności i deprivacją materialną.

➤ *Wykorzystanie polityki spójności do odbudowy gospodarczej wszystkich krajów*

Oprócz bezpośredniej reakcji na kryzys **polityka spójności** będzie miała zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zrównoważonej odbudowy gospodarki w dłuższej perspektywie oraz uniknięcia asymetrii i rozbieżności we wzroście gospodarczym między państwami członkowskimi i w ich obrębie.

Dlatego też kluczowe znaczenie dla strategicznych priorytetów Unii ma uruchomienie nowych programów w ramach polityki spójności w dniu 1 stycznia 2021 r., równoległe z udostępnieniem dodatkowych środków finansowych na potrzeby obecnych programów do końca 2022 r. Wnioski legislacyjne zostały opracowane w taki sposób, by w jak największym stopniu wspierać realizację obecnych priorytetów.

W tej chwili Komisja dostosowuje swoje wnioski dotyczące przyszłych programów w ramach polityki spójności, aby jeszcze bardziej wesprzeć inwestycje na rzecz odbudowy, na przykład inwestycje w odporność krajowych systemów opieki zdrowotnej, w branże takie jak turystyka i kultura, wsparcie na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw, środki na rzecz zatrudnienia młodzieży, kształcenie i umiejętności oraz środki na rzecz zwalczania ubóstwa wśród dzieci.

Młodzi ludzie prawdopodobnie szczególnie dotkliwie odczuwają skutki kryzysu, a zatem państwa członkowskie, w których poziom bezrobocia młodzieży przekracza średnią UE,

powinny przeznaczyć co najmniej 15 % swoich środków z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach zarządzania dzielonego na wspieranie osób młodych. Biorąc pod uwagę prawdopodobny wpływ kryzysu na osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, Komisja proponuje również, aby co najmniej 5 % całkowitych wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus wykorzystać na pomoc dzieciom w wyjściu z ubóstwa.

Państwa członkowskie otrzymają pomoc techniczną, która pomoże im zmaksymalizować połączone korzyści wynikające z nowych programów w ramach polityki spójności i obecnych programów w ramach inicjatywy REACT-EU.

W zmienionych wnioskach przewidziano również większą elastyczność w zakresie przenoszenia środków między funduszami i wprowadzono nowe przepisy, które mają być uruchamiane w sytuacjach nadzwyczajnych. Aby zapewnić państwom członkowskim i regionom najbardziej potrzebującym wystarczające wsparcie, w zmienionych wnioskach Komisja przewiduje również przegląd krajowych przydziałów środków w ramach polityki spójności w 2024 r., z uwzględnieniem najnowszych dostępnych danych statystycznych. Przegląd ten doprowadzi jedynie do korekty w górę o maksymalnie 10 mld EUR dla wszystkich państw członkowskich.

➤ *Wspieranie sprawiedliwej transformacji*

Odbudowa Europy i jej przyszły dobrobyt będą zależały od działań podjętych teraz, w ramach przygotowania do przejścia na neutralną dla klimatu, zasobooszczędną gospodarkę o obiegu zamkniętym. Zmiany te wpłyną na wszystkich Europejczyków, ale niektóre sektory i regiony bardziej odczują ciężar dostosowania niż inne. W ramach pakietu na rzecz odbudowy Komisja proponuje wykorzystanie instrumentu Next Generation EU do zapewniania pomocy finansowej, aby wspierać transformację europejskiej gospodarki i zagwarantować, że nikt nie będzie pozostawiony w tyle.

Komisja proponuje przeznaczyć znaczne dodatkowe środki finansowe w wysokości 30 mld EUR na **Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji**, co łącznie da 40 mld EUR. Środki te zostaną wykorzystane do złagodzenia społeczno-ekonomicznych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu w regionach najbardziej nimi dotkniętych, na przykład przez wspieranie przekwalifikowywania pracowników, pomaganie MŚP w tworzeniu nowych możliwości gospodarczych oraz inwestowanie w przejście na czystą energię i na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Zwiększone finansowanie inicjatywy InvestEU przełoży się również na wzmocnienie drugiego filaru mechanizmu sprawiedliwej transformacji. Komisja przedstawia również wnioski dotyczące utworzenia nowego instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego, który stanowi trzeci filar mechanizmu sprawiedliwej transformacji. Instrument ten zostanie wsparty kwotą 1,5 mld EUR z budżetu UE⁷ i 10 mld EUR z pożyczek udzielanych przez Europejski Bank Inwestycyjny. Można się spodziewać, że wszystkie trzy filary mechanizmu sprawiedliwej transformacji łącznie pozwolą zmobilizować nawet 150 mld EUR w postaci inwestycji, dzięki czemu nikt nie zostanie pominięty w transformacji ekologicznej.

Niezwykle ważną rolę do odegrania w transformacji ekologicznej i wypełnianiu przez Europę jej ambitnych zadań klimatycznych i środowiskowych będą miały obszary wiejskie. Komisja proponuje wzmocnienie budżetu **Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich** o 15 mld EUR w celu wsparcia rolników i obszarów wiejskich w przeprowadzaniu zmian strukturalnych niezbędnych do wdrożenia Europejskiego

⁷ 1,25 mld EUR ze środków powracających z instrumentów finansowych i 250 mln EUR z budżetu.

Zielonego Ładu, a w szczególności wsparcia realizacji ambitnych celów w ramach nowej strategii na rzecz bioróżnorodności i strategii „od pola do stołu”.

2) Ożywienie gospodarki i pomoc w rozruszaniu prywatnych inwestycji

Konieczne jest podjęcie pilnych działań w celu ożywienia gospodarki i stworzenia warunków do odbudowy, na czele z prywatnymi inwestycjami w najważniejszych sektorach i w kluczowe technologie. W związku z tym Komisja proponuje **wzmocnienie InvestEU** – przewodniego programu inwestycyjnego Europy – w celu zmobilizowania prywatnych inwestycji w strategiczne projekty w całej Unii. W ramach tych działań Komisja proponuje utworzenie **nowego Instrumentu na rzecz Inwestycji Strategicznych** w celu inwestowania w kluczowe łańcuchy wartości, które mają największe znaczenie dla przyszłej odporności Europy i jej autonomii strategicznej. Warunkiem koniecznym osiągnięcia sukcesu w tej dziedzinie jest istnienie zdrowych przedsiębiorstw, w które można inwestować, tymczasem do końca roku setki tysięcy przedsiębiorstw mogą znaleźć się w kłopotach finansowych. W związku z tym Komisja proponuje nowy **Instrument Wsparcia Wyplacalności**, aby zapewnić pilne wsparcie solidnym przedsiębiorstwom, które znalazły się w trudnej sytuacji z powodu kryzysu, i pomóc im przetrwać burzę. Instrument ten powinien zacząć funkcjonować jeszcze w tym roku.

➤ **Zabezpieczenie płynności i wypłacalności przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji**

Zdolność gospodarek europejskich do ponownego wzrostu zależy od odporności i zdolności dostosowawczych sektora prywatnego. W wyniku kryzysu wiele zwykle rentownych przedsiębiorstw boryka się z poważnymi problemami z płynnością i wypłacalnością. Z szacunków Komisji wynika, że – według niekorzystnego scenariusza – do końca roku od 35 % do 50 % przedsiębiorstw zatrudniających ponad 20 pracowników może doświadczyć niedoborów finansowania. Potrzeby w zakresie odnowy kapitału tylko w tym roku mogą wynieść pomiędzy 720 mld EUR a 1,2 bln EUR. W obliczu kryzysu na tę skalę wsparcie udzielane obecnie przez państwa członkowskie nie będzie wystarczające. Ponadto występują znaczne różnice w możliwościach wspierania przedsiębiorstw przez poszczególne państwa członkowskie. W związku z tym pilnie potrzebne są działania, które pomogą tym przedsiębiorstwom przetrwać kryzys, co pozwoli uniknąć błędnego koła strat gospodarczych i fali upadłości oraz pomoże utorować drogę do zdrowej odbudowy na jednolitym rynku.

W związku z tym Komisja proponuje nowy **Instrument Wsparcia Wyplacalności**, służący uruchomieniu środków prywatnych w celu pilnego udzielenia pomocy przedsiębiorstwom europejskim, które w normalnej sytuacji byłyby rentowne, w rozwiązaniu bezpośrednich problemów z płynnością i wypłacalnością. Instrument ten będzie miał charakter tymczasowy i będzie przeznaczony wyłącznie i ściśle na zwalczanie skutków gospodarczych pandemii. Pomoże uniknąć masowych przypadków niedoboru kapitału i ewentualnej niewypłacalności zwykle rentownych przedsiębiorstw oraz poważnych szkód gospodarczych, jakie by to spowodowało. Te szybkie działania zostaną uzupełnione długoterminowym wsparciem w ramach programów takich jak InvestEU, polityka spójności i program na rzecz jednolitego rynku.

Nowy tymczasowy instrument powstanie w ramach EFIS i zmobilizuje prywatne inwestycje w przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji, zapewniając częściowe gwarancje na wypadek strat. Dzięki stworzeniu w budżecie UE rezerwy w wysokości 5 mld EUR z obecnych ram finansowych w 2020 r. na zapewnienie szybkiego startu oraz dodatkowych 26 mld EUR w ramach Next Generation EU budżet Unii zapewni Grupie Europejskiego

Banku Inwestycyjnego gwarancję w wysokości około 75 mld EUR, co pozwoli na szybką realizację działań w terenie. Wspomniany instrument będzie się dążyć do inwestycji na poziomie 300 mld EUR w ramach wsparcia wypłacalności.

Gwarancja zostanie dostosowana w taki sposób, aby zapewnić ukierunkowanie inwestycji na te przedsiębiorstwa we wszystkich państwach członkowskich i sektorach, które najbardziej potrzebują kapitału, ze szczególnym uwzględnieniem państw członkowskich, które mają mniejsze możliwości interwencji w ramach pomocy państwa, oraz państw członkowskich i sektorów, w których skutki gospodarcze COVID-19 są najpoważniejsze. Ma to zasadnicze znaczenie dla utrzymania równych warunków działania na jednolitym rynku oraz dla uniknięcia dalszego pogłębiania się szkodliwych różnic gospodarczych w Unii. Należy ostrożnie rozważyć sytuację kapitałową instytucji wdrażających Instrument Wsparcia Wypłacalności.

Ponadto, jako środek uzupełniający, zostanie zwiększony kapitał Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego w celu zapewnienia wsparcia szerokiej grupie małych i średnich przedsiębiorstw, między innymi przez wdrożenie Instrumentu Wsparcia Wypłacalności. To stanowiłoby dalsze uzupełnienie kompleksowego pakietu na rzecz odbudowy gospodarczej w Europie, również w połączeniu ze środkami uzgodnionymi przez Radę Europejską w kwietniu. Takie podwyższenie kapitału nawet o 1,5 mld EUR będzie finansowane na mocy zarówno obecnych, jak i następnych wieloletnich ram finansowych.

➤ ***Zwiększona zdolność inwestycyjna i strategiczna autonomia***

Kryzys mocno uderzy w prywatne inwestycje: Zgodnie z przeprowadzoną przez Komisję analizą w latach 2020–2021 inwestycje sektora prywatnego mogą spaść o ponad 1 bln EUR. Zaspokojenie potrzeb inwestycyjnych gospodarki europejskiej będzie wymagało pilnych działań na rzecz odwrócenia tej tendencji i stworzenia warunków dla odbudowy gospodarczej napędzanej inwestycjami. Inwestycje te mają szczególne znaczenie dla powodzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej w Europie, w której to dziedzinie, według szacunków Komisji, zapotrzebowanie na inwestycje w tym samym okresie wynosi co najmniej 1,2 bln EUR. Inwestycje w najważniejsze sektory i technologie, od 5G przez sztuczną inteligencję i czysty wodór do morskiej energii odnawialnej, mają kluczowe znaczenie dla przyszłości Europy.

Program **InvestEU** doskonale nadaje się do stymulowania inwestycji i wspierania polityki Unii w procesie wychodzenia z głębokiego kryzysu gospodarczego. Pokazały to wyraźnie doświadczenia z wdrażania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych i instrumentów finansowych w następstwie minionego kryzysu finansowego.

W związku z tym Komisja proponuje zwiększenie środków na cztery już uzgodnione przez współprawodawców segmenty polityki w ramach **InvestEU** do poziomu 15,3 mld EUR. Może to pobudzić inwestycje sięgające 240 mld EUR.

Program InvestEU zapewni kluczowe wsparcie dla przedsiębiorstw na etapie odbudowy i położenie dużego nacisku wśród inwestorów prywatnych na średnio- i długoterminowe priorytety polityki UE, w szczególności na Europejski Zielony Ład i cyfryzację. Program ten zwiększy zdolność podejmowania ryzyka przez Grupę Europejskiego Banku Inwestycyjnego i krajowe banki prorozwojowe w ramach wsparcia odbudowy gospodarki. Dzięki uruchomieniu znacznych inwestycji prywatnych program ten będzie uzupełnieniem bezpośredniego wsparcia udzielanego na etapie naprawy po kryzysie w ramach Instrumentu Wsparcia Wypłacalności i inicjatywy REACT-EU oraz finansowania ze środków w ramach przyszłych programów polityki spójności i innych programów.

Inwestowanie w autonomię strategiczną: Instrument na rzecz Inwestycji Strategicznych

Głównym elementem programu InvestEU będzie nowy instrument, który zwiększy odporność Europy dzięki budowaniu strategicznej autonomii w kluczowych łańcuchach dostaw na szczeblu europejskim.

Instrument na rzecz Inwestycji Strategicznych powstanie jako dodatkowy segment w ramach InvestEU. Będzie on służył wspieraniu projektów przyczyniających się do budowania solidnych i odpornych łańcuchów wartości w całej UE oraz wzmacniania niezależności jednolitego rynku Unii przy jednoczesnym utrzymaniu otwartości na konkurencję i wymianę handlową zgodną z jej zasadami. Zwiększy to odporność unijnej gospodarki, zapewniając jednocześnie zasoby przedsiębiorstwom o strategicznym znaczeniu, które pozwolą im prosperować i rozwijać się w UE. Wsparcie udzielane na rzecz tych projektów przez państwa członkowskie najprawdopodobniej nie będzie wystarczające, a ze względu na ich wyraźny wymiar transgraniczny niezbędne do ich powodzenia będzie skoordynowane podejście europejskie.

Dzięki rezerwie w wysokości 15 mld EUR w ramach Next Generation EU nowy instrument zapewniłby gwarancję UE w wysokości 31,5 mld EUR i mógłby wygenerować inwestycje w wysokości nawet 150 mld EUR w celu zachęcenia europejskich przedsiębiorstw do zajęcia wiodącej pozycji w przemyśle w strategicznych sektorach i kluczowych łańcuchach wartości, w tym tych, które mają zasadnicze znaczenie dla transformacji ekologicznej i cyfrowej. Segment ten zapewni pełne wykorzystanie potencjału jednolitego rynku przez takie inwestycje dzięki temu, że gwarancje UE będą stanowiły wsparcie dla przedsiębiorstw z całej Europy i staną się potężnym narzędziem odbudowy.

3) Wyciąganie wniosków z kryzysu i reagowanie na strategiczne wyzwania stojące przed Europą

*Kryzys unaoczniał wartość europejskiej współpracy, ale również dobitnie pokazał, że Unia musi pilnie zwiększyć swoją zdolność do reagowania na kryzysy i wykształcić większą odporność na przyszłe wstrząsy. Komisja proponuje **nowy Program UE dla zdrowia**, służący zwiększeniu bezpieczeństwa zdrowotnego i przygotowaniu na przyszłe kryzysy zdrowotne. **Unijny mechanizm ochrony ludności RescEU** zostanie rozszerzony i wzmocniony, aby Unia była wyposażona w środki pozwalające jej przygotować się na przyszłe kryzysy i reagować na nie. Program „**Horyzont Europa**” zostanie wzmocniony tak, aby umożliwiał finansowanie niezbędnych badań w dziedzinie zdrowia, odporności oraz transformacji ekologicznej i cyfrowej. Inne programy UE, w tym jej instrumenty zewnętrzne, zostaną wzmocnione tak, aby przyszłe ramy finansowe były w pełni dostosowane do potrzeb w zakresie odbudowy. Instrumenty szczególne zostaną wzmocnione, aby budżet UE był bardziej elastyczny i lepiej reagował na potrzeby. .*

➤ Nowe i wzmocnione programy budowania odporności i zacieśniania współpracy

Instrument Next Generation EU w sposób ukierunkowany wzmocni kluczowe programy, które napędzają wzrost i zwiększają zdolność Europy do przetrwania i przezwyciężenia przyszłych kryzysów. Wzmocnienie to ma charakter uzupełniający w stosunku do pierwotnych wniosków Komisji określających przyszłe ramy prawne, nadal będących sprawiedliwą i wyważoną podstawą porozumienia.

Nowy program na rzecz poprawy bezpieczeństwa zdrowia publicznego i współpracy w tej dziedzinie

Kryzys pokazał, że w przyszłych ramach finansowych należy położyć większy nacisk na finansowanie opieki zdrowotnej. Komisja proponuje ambitny, odrębny **Program UE dla zdrowia**, aby zapewnić specjalne wsparcie na wypadek przyszłych wyzwań w tym obszarze, określonych w ocenie potrzeb. Zgodnie z przedstawionym wnioskiem finansowanie tego nowego programu wyniesie 9,4 mld EUR, czyli znacznie więcej niż proponowano w poprzednich wnioskach w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Nowy program pomoże zapewnić, by Unia miała krytyczne zdolności pozwalające na szybką reakcję o odpowiednim zasięgu na przyszłe kryzysy zdrowotne. Celem programu będzie stworzenie kompleksowych ram na rzecz zapobiegania kryzysom zdrowotnym w UE, zapewniania gotowości i reagowania, które uzupełniałyby i wzmacniały działania na szczeblu krajowym oraz wspierały regionalne systemy opieki zdrowotnej w ramach polityki spójności.

Pierwszy filar programu obejmie kwestie bezpieczeństwa zdrowia publicznego i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych. W jego ramach wspierane będą inwestycje w infrastrukturę zdrowotną o kluczowym znaczeniu, narzędzia, struktury, procesy i zaplecze laboratoryjne, w tym narzędzia do nadzoru epidemiologicznego, modelowania i prognozowania pandemii, zapobiegania pandemiom i zarządzania nimi. Filar ten będzie wspierać ustanowienie mechanizmu, w ramach którego będą opracowywane, zamawiane i zarządzane produkty istotne w kontekście kryzysu: leki (w tym szczepionki), terapie oraz farmaceutyczne składniki czynne, surowce i półprodukty, a także wyroby medyczne i sprzęt medyczny, takie jak respiratory, odzież ochronna i sprzęt ochronny, materiały i narzędzia diagnostyczne. Pomoże to stworzyć nową ogólnounijną sieć służącą informowaniu o ryzyku we wszystkich fazach kryzysu.

Drugi filar programu będzie dotyczył długoterminowej perspektywy poprawy efektów zdrowotnych poprzez skuteczne i integracyjne systemy opieki zdrowotnej w państwach członkowskich, lepszą profilaktykę i nadzór nad chorobami, promocję zdrowia, dostęp do opieki zdrowotnej, diagnostykę i leczenie, a także współpracę transgraniczną w dziedzinie zdrowia. Program będzie m.in. obejmował wspieranie budowania zdolności w państwach członkowskich, finansowanie programów szkoleniowych dla personelu medycznego i pracowników służby zdrowia, a także inwestycje w transformację cyfrową sektora opieki zdrowotnej i wdrażanie interoperacyjnej infrastruktury cyfrowej, w tym w zakresie badań i wymiany danych.

Program będzie opracowany i realizowany z pełnym poszanowaniem podziału kompetencji między Unią a państwami członkowskimi w tej dziedzinie. Będzie on powiązany z odpowiednim wsparciem udzielanym w ramach innych programów UE i pozwoli ustanowić nowe sposoby realizacji wspólnych działań i zapewnienia dostępności medycznych środków przeciwdziałania i zasobów w sytuacjach poważnych zagrożeń zdrowia. Program będzie działać wspólnie ze wzmocnionym rescEU, który koncentruje się na zdolnościach w zakresie bezpośredniego reagowania kryzysowego, gromadzeniu zapasów oraz rozmieszczaniu i wysyłaniu sprzętu i personelu w sytuacjach nadzwyczajnych przy zapewnieniu niezbędnego wkładu w zdrowie publiczne.

Wzmocnienie zdolności reagowania unijnego mechanizmu ochrony ludności

Pandemia wyraźnie pokazała, że z uwagi na skalę potencjalnych zakłóceń, jakie mogą spowodować poważne kryzysy transgraniczne w naszych gospodarkach i społeczeństwach, Europa musi być w stanie reagować w takich sytuacjach szybciej i bardziej elastycznie.

W związku z tym Komisja proponuje wzmocnienie **rescEU, unijnego mechanizmu ochrony ludności**. Dzięki temu rescEU będzie bardziej elastyczny i zwiększy zdolność Unii do wspólnego działania na szczeblu UE.

Środki finansowe zostaną zwiększone do 3,1 mld EUR z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji w infrastrukturę reagowania kryzysowego, możliwości transportowe i zespoły wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych. Zaktualizowany mechanizm rescEU zapewni Unii możliwości i infrastrukturę logistyczną niezbędne do reagowania w różnych sytuacjach nadzwyczajnych, również zawierających aspekt medyczny, uzupełniając w ten sposób nowy Program UE dla zdrowia. Wniosek w sprawie wzmocnienia rescEU pomoże również w usprawnieniu i zwiększeniu elastyczności zdolności operacyjnych. Zapewni to w przyszłości szybsze i skuteczniejsze reagowanie UE na sytuacje kryzysowe na dużą skalę.

„Horyzont Europa” – inwestowanie w innowacje i gotowość na przyszłość

Środki w ramach programu **„Horyzont Europa”** wyniosą 94,4 mld EUR, a celem będzie zwiększenie europejskiego wsparcia na rzecz działań w zakresie badań naukowych i innowacji związanych ze zdrowiem i klimatem. Pomoże to zwiększyć gotowość do skutecznego i szybkiego reagowania na sytuacje nadzwyczajne oraz inwestować w rozwiązania oparte na wynikach naukowych. Będzie to uzupełnienie finansowania operacyjnego dostępnego w ramach nowego Programu UE dla zdrowia i rescEU.

W dziedzinie ochrony zdrowia wzmocnienie to zostanie wykorzystane do zwiększenia wysiłków badawczych w zakresie takich wyzwań, jak pandemia koronawirusa, rozszerzenie zakresu badań klinicznych, innowacyjne środki ochronne, wirusologia, szczepionki, leczenie i diagnostyka, a następnie do przełożenia wyników badań naukowych na politykę w dziedzinie zdrowia publicznego.

Proponuje się również zwiększenie zasobów na badania i innowacje w dziedzinach związanych z klimatem. Zwiększy to wsparcie dla konkurencyjności przemysłu UE w powiązanych sektorach gospodarki i przyczyni się do odbudowy gospodarczej zgodnej z celami Europejskiego Zielonego Ładu. Wzmocnienie rescEU zapewni dodatkowe środki na wsparcie nowo powstających i przełomowych innowacji realizowanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa typu start-up i spółki o średniej kapitalizacji.

Ramię w ramię z naszymi światowymi partnerami w czasach kryzysu

Pandemia to wyzwanie na skalę światową. Jeśli nasza odpowiedź na nią nie będzie miała podobnego wymiaru, żaden kraj ani region na świecie, w tym Unia, nie uchroni się przed zagrożeniem. W walce z COVID-19 UE musi być nieustająco solidarna ze swoimi partnerami na całym świecie.

Komisja proponuje przeznaczyć środki w ramach **Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej** w kwocie 86 mld EUR (za pośrednictwem nowej gwarancji na działania zewnętrzne) oraz w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju na wsparcie swoich partnerów – szczególnie na Bałkanach Zachodnich, w krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa i w pozostałej części Afryki – w walce z pandemią i w łagodzeniu jej skutków. Działania te będą realizowane we współpracy z partnerami takimi jak międzynarodowe instytucje finansowe, Organizacja Narodów Zjednoczonych i Światowa Organizacja Zdrowia. Dzięki ukierunkowanemu dostosowaniu obecnych ram finansowych udostępnienie 1 mld EUR dodatkowego wsparcia będzie możliwe już w 2020 r.

Wsparcie to zapewni płynność małym i średnim przedsiębiorstwom, pozwoli kontynuować inwestycje w projekty w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz zwiększy zdolność

finansowania w lokalnych walutach w krajach partnerskich w celu wzmocnienia systemów opieki zdrowotnej, w tym gotowości, oraz w celu zapewnienia mocy produkcyjnych w zakresie szczepionek, leczenia i diagnostyki związanych z COVID-19. Zwiększone wsparcie będzie kierowane również do krajów i regionów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i będzie przeznaczane na zaradzenie poważnym społecznym i gospodarczym skutkom pandemii.

Komisja proponuje również dodatkowe 5 mld EUR na wzmocnienie **Instrumentu Pomocy Humanitarnej** w obliczu rosnących potrzeb humanitarnych w najbardziej narażonych częściach świata. Negatywne skutki gospodarcze pandemii, na przykład utrata dochodów z powodu spadku cen ropy naftowej i surowców oraz drastyczny spadek przekazów pieniężnych emigrantów, nakładają się na już istniejące potrzeby, co czyni solidarność Unii z resztą świata jeszcze ważniejszą.

➤ ***Wspieranie innych programów w celu budowy odporności i realizacji strategicznych priorytetów***

Ramy finansowe na lata 2021–2027 przedstawione przez Komisję w 2018 r., wzmocnione mechanizmem sprawiedliwej transformacji i zaproponowanymi dziś zmianami, pozostają zasadniczym punktem odniesienia dla ostatniego etapu negocjacji. Zaproponowana struktura tych ram finansowych, przedstawiony w nich poziom wsparcia, równowaga między priorytetami oraz kluczowe cechy, takie jak przeznaczenie co najmniej 25 % wydatków na działania w dziedzinie klimatu, a także środki wspierające równouprawnienie płci i niedyskryminację są konieczne do wypracowania wyważonego pakietu na rzecz odbudowy. Kolejnym kluczowym elementem jest wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie ochrony budżetu UE przed uogólnionymi brakami w zakresie praworządności. Ponadto Komisja dodatkowo zaostrzy obowiązujące już surowe środki ochrony budżetu przed nadużyciami finansowymi i nieprawidłowościami. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Prokuratura Europejska będą wykonywać swoje uprawnienia kontrolne i dochodzeniowe.

Kryzys wyraźnie pokazał jednak, że ustalone przez przywódców w lutym poziomy wsparcia w niektórych kluczowych obszarach nie wystarczą. Oprócz zwiększenia finansowania w ramach Next Generation EU konieczne jest zatem wzmocnienie także innych programów, aby mogły odegrać pełną rolę w zwiększaniu odporności Unii i stawianiu czoła wyzwaniom, które zostały spotęgowane przez pandemię i jej konsekwencje.

Oznacza to m.in.:

- wzmocnienie cyberobrony Unii i wspieranie transformacji cyfrowej dzięki udostępnieniu na potrzeby **programu „Cyfrowa Europa”** łącznego budżetu w wysokości 8,2 mld EUR,
- inwestowanie w nowoczesną, wysoce wydajną infrastrukturę transportową w celu ułatwienia połączeń transgranicznych, takich jak Rail Baltica, dzięki dodatkowym 1,5 mld EUR na **instrument „Łącząc Europę”**,
- stworzenie warunków dla dobrze funkcjonującego jednolitego rynku napędzającego odbudowę gospodarczą dzięki utrzymaniu zaproponowanych wcześniej budżetów **Programu na rzecz jednolitego rynku** oraz programów wspierających współpracę w dziedzinie **podatków i cel** na poziomie odpowiednio 3,7 mld EUR, 239 mln EUR i 843 mln EUR,

- inwestowanie w młodych ludzi dzięki dodatkowej kwocie 3,4 mld EUR na program **Erasmus+**, co da w sumie 24,6 mld EUR, a także w sektor kultury i sektor kreatywny dzięki zwiększeniu środków na program „**Kreatywna Europa**” do poziomu 1,5 mld EUR,
- zwiększenie odporności sektora rolno-spożywczego i sektora rybołówstwa oraz umożliwienie niezbędnego zarządzania kryzysowego dzięki dodatkowej kwocie 4 mld EUR na **wspólną politykę rolną** i 500 mln EUR na **Europejski Fundusz Morski i Rybacki**,
- zacieśnienie współpracy w dziedzinie ochrony granic zewnętrznych oraz polityki migracyjnej i azylowej dzięki zwiększeniu środków na **Fundusz Azylu i Migracji** oraz **Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami** do poziomu 22 mld EUR,
- zapewnienie silnego wsparcia na rzecz europejskiej strategicznej autonomii i bezpieczeństwa dzięki zwiększeniu środków **Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego** do 2,2 mld EUR i wzmocnieniu **Europejskiego Funduszu Obronnego** do poziomu 8 mld EUR,
- wspieranie naszych partnerów na Bałkanach Zachodnich w drodze zwiększenia unijnej **pomocy przedakcesyjnej** do poziomu 12,9 mld EUR.

Dzięki tym ukierunkowanym dostosowaniom długoterminowe ramy finansowe Unii będą lepiej odpowiadały jej priorytetom i ambicjom oraz będą lepiej przystosowane do budowania odporności Unii i jej strategicznej autonomii w perspektywie średnio- i długoterminowej. W związku z tym Komisja proponuje ukierunkowane zmiany do swojego wniosku z 2018 r. w sprawie następnych ram finansowych, uwzględniające wyniki dotychczasowych negocjacji, wniosek dotyczący mechanizmu sprawiedliwej transformacji⁸ oraz wyżej omówione wzmocnienia. Pełny przegląd wieloletnich ram finansowych z uwzględnieniem instrumentu Next Generation EU, zawierający wszystkie programy, znajduje się w załączniku.

➤ *Większa elastyczność narzędzi stosowanych w sytuacjach kryzysowych*

Kryzys pokazał, jak ważne jest, by Unia była w stanie reagować szybko i elastycznie, przedstawiając skoordynowane europejskie podejście wykraczające poza indywidualne programy. Wymaga to bardziej elastycznego budżetu UE. Szeroko zakrojone skutki kryzysu zdrowotnego szybko nadwyrężyły elastyczność obecnego budżetu. W przyszłości potrzebny będzie bardziej elastyczny, lepiej funkcjonujący budżet, co można osiągnąć jedynie dzięki dobrze opracowanym, specjalnym instrumentom.

W związku z tym Komisja proponuje zwiększyć elastyczność i wzmocnić stosowane w sytuacjach kryzysowych narzędzia mogące mobilizować zasoby na dużą skalę w przypadku nieprzewidzianych problemów, takie jak **Fundusz Solidarności UE**, który zapewnia wsparcie państwom członkowskim i regionom dotkniętym poważnymi klęskami żywiołowymi, oraz **Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji** wspierający pracowników, którzy stracili pracę w wyniku dużych restrukturyzacji.

Znacznie wzmocniona **rezerwa na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej** usprawni reakcję UE na wszystkie aspekty kryzysu zdrowotnego oraz inne sytuacje nadzwyczajne. Środki w celu zapewnienia wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych mogą być przekazywane w miarę potrzeby za pośrednictwem instrumentów UE, takich jak pomoc humanitarna,

⁸ COM(2020) 22, COM(2020) 23.

Instrument na rzecz wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych na terenie Unii, Program na rzecz jednolitego rynku (zgodnie z jego przepisami weterynaryjnymi i fitosanitarnymi) lub Fundusz Azylu i Migracji.

Łącznie instrumenty te mogą być w latach 2021–2027 źródłem nawet 21 mld EUR więcej niż zakładano we wnioskach Komisji z dnia 2 maja 2018 r.

Zwiększenie elastyczności budżetu UE

REZERWA NA RZECZ SOLIDARNOŚCI I POMOCY NADZWYCZAJNEJ 	• Umożliwia szybkie wzmocnienia instrumentów UE w miarę potrzeb przez przesunięcia budżetowe. • Podniesienie maksymalnej rocznej kwoty do 3 mld euro
FUNDUSZ SOLIDARNOŚCI 	• Wspiera państwa członkowskie w działaniach w zakresie reagowania i odbudowy po klęskach żywiołowych takich jak powódzie, pożary lasów, trzęsienia ziemi, burze i susze. • Rozszerzenie zakresu na poważne kryzysy zdrowotne i podniesienie maksymalnej rocznej kwoty do 1 mld euro
EUROPEJSKI FUNDUSZ DOSTOSOWANIA DO GLOBALIZACJI 	• Wspiera reintegrację na rynku pracy osób zwolnionych w wyniku dużych, nieprzewidzianych restrukturyzacji, np. w związku z kryzysem finansowym lub gospodarczym. • Obniżenie progu uruchomienia funduszu do 250 zwolnień i podniesienie maksymalnej rocznej kwoty do 0,386 mld euro

Całkowite dodatkowe finansowanie na zwiększenie elastyczności i sytuacje nadzwyczajne w latach 2021-2027 = 5,4 mld euro

3. Czas na rezultaty: Next Generation EU

Większość proponowanych środków służących odbudowie gospodarki będzie finansowana z zasobów finansowych tymczasowego instrumentu na rzecz odbudowy **Next Generation EU** w wysokości 750 mld EUR. Będzie to specjalny, tymczasowy mechanizm utworzony na potrzeby sytuacji nadzwyczajnych. Finansowanie będzie realizowane na mocy decyzji w sprawie zasobów własnych, co umożliwi Komisji zaciągnięcie w imieniu Unii do 750 mld EUR pożyczek na działania w latach 2021–2024.

Aby zapewnić zdolność budżetową konieczną do pokrycia potencjalnych zobowiązań związanych z finansowaniem Next Generation EU oraz zgodnie z wymogami dyscypliny budżetowej, w zmienionej decyzji w sprawie zasobów własnych przewidziane zostanie wyjątkowe i tymczasowe podwyższenie pułapów zasobów własnych w odniesieniu do zobowiązań i płatności o 0,6 % dochodu narodowego brutto UE. Podwyższenie pułapów zostanie wykorzystane wyłącznie do celów związanych z kryzysem COVID-19 i będzie ograniczone do okresu niezbędnego do pokrycia tych zobowiązań.

Skala instrumentu Next Generation EU oraz jego struktura odzwierciedlają rangę i pilny charakter wyzwań, przed którymi stoi Unia. Wywołane kryzysem potrzeby w zakresie finansowania pilnych inwestycji są bezprecedensowe. Konieczne jest zatem podjęcie zdecydowanych i nadzwyczajnych działań na szczeblu Unii. Ze względu na bezprecedensowy charakter tej operacji oraz wyjątkowo wysoką kwotę środków konieczne jest włączenie ich do systemu zasobów własnych, który został zatwierdzony przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z ich wymogami konstytucyjnymi.

Dodatkowe wsparcie finansowane ze zwiększonych wkładów krajowych bezpośrednio po kryzysie dodatkowo zwiększyłoby presję wywieraną na budżety krajowe. W tych nadzwyczajnych okolicznościach w pełni uzasadnione jest skorzystanie z mechanizmu finansowania, który może zapewnić znaczące i szybkie pobudzenie wydatków bez zwiększania długu publicznego, jako wyraz solidarności na skalę współmierną z kryzysem.

Zaciągając pożyczki, Unia będzie opierać się na swoich dotychczasowych dobrych wynikach w zakresie korzystania z instrumentów rynkowych w celu wspierania inwestycji i reform w państwach członkowskich. Unia będzie pożyczać na rynkach finansowych na warunkach odzwierciedlających jej bardzo wysoki rating kredytowy, a następnie szybko przekazywać środki tam, gdzie są one najbardziej potrzebne.

W tym celu Komisja wyemituje na rynkach kapitałowych obligacje o różnych terminach zapadalności, jak najlepiej wykorzystując zdolności tych rynków do absorpcji takich obligacji i jednocześnie zapewniając jak najniższy średni koszt zaciągania pożyczek. Taka zróżnicowana strategia finansowania pozwala Komisji na prowadzenie operacji pożyczkowych w sposób najlepiej dostosowany do skali działań i do dominującego otoczenia rynkowego.

Kwota 500 mld EUR ze środków finansowych przekazanych za pośrednictwem Next Generation EU zostanie wykorzystana na finansowanie składnika dotacyjnego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz na wzmocnienie innych kluczowych programów kryzysowych i programów odbudowy. Pozostałe środki uruchomione w ramach instrumentu w wysokości 250 mld EUR zostaną udostępnione państwom członkowskim w formie pożyczek w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Zgromadzone środki zostaną spłacone po 2027 r., najpóźniej do 2058 r. Pomoże to zmniejszyć presję na budżety państw członkowskich w czasie dużego obciążenia finansów publicznych oraz zapewnić, aby wszystkie zobowiązania wynikające z tej emisji długu były honorowane w ramach przyszłych budżetów UE. Aby ułatwić spłatę pozyskanego finansowania rynkowego i jeszcze bardziej pomóc w zmniejszeniu presji na budżety krajowe, Komisja proponuje dodatkowe zasoby własne na późniejszym etapie okresu finansowego.

Plany na przyszłość: reforma systemu zasobów własnych

Nowy kontekst gospodarczy i zrównoważone zarządzanie spłatą środków zgromadzonych w ramach Next Generation EU jest silnym argumentem za fundamentalną reformą finansowania budżetu UE.

Komisja nadal jest zdania, że dzięki stopniowemu zniesieniu wszystkich rabatów wieloletnie ramy finansowe staną się bardziej zrównoważone. Jednak w obecnej sytuacji, biorąc pod uwagę skutki gospodarcze pandemii COVID-19, stopniowe znoszenie rabatów pociągnęłoby za sobą nieproporcjonalny wzrost składek niektórych państw członkowskich w latach 2021–2027. Aby tego uniknąć, obecne rabaty można by stopniowo znosić w znacznie dłuższym okresie niż przewidziała to Komisja w swoim wniosku z 2018 r.

Nowe zasoby własne stanowiłyby uzupełnienie tradycyjnych zasobów własnych, uproszczonych zasobów własnych opartych na podatku od wartości dodanej oraz wkładów krajowych, a także nowych zasobów własnych opartych na niepoddanych recyklingowi odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych. Zasoby te będą się opierać na priorytetach i politykach UE mających na celu przeciwdziałanie zmianie klimatu, lecz również sprawiedliwe opodatkowanie w zglobalizowanym świecie.

Komisja jest zdecydowana skutecznie zrealizować założenia Zielonego Ładu. W tym kontekście ekologiczne zasoby własne mogłyby przyczynić się do odbudowy gospodarki i jednocześnie wspierać zieloną transformację europejskiej gospodarki i społeczeństwa. Warianty mogłyby obejmować zasoby własne oparte na systemie handlu uprawnieniami do emisji, ewentualnie obejmujące również sektory morski i lotniczy, oraz mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂.

Zasoby własne oparte na systemie handlu uprawnieniami do emisji, omówione podczas posiedzenia Rady Europejskiej w lutym 2020 r., pozwoliłyby państwom członkowskim uzyskiwać taką samą kwotę dochodów, jaką uzyskiwały w ostatnim czasie ze sprzedaży uprawnień na aukcjach. Wszelkie dochody z europejskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji przekraczające ten pułap trafiałyby do budżetu UE. Takie zasoby własne mogłyby generować dochody dla budżetu UE w wysokości około 10 mld EUR, w zależności od zmian w cenach uprawnień do emisji dwutlenku węgla i rozszerzenia systemu na inne sektory.

Jednocześnie ważne będzie zapewnienie, aby unijne przedsiębiorstwa konkurowały z przedsiębiorstwami spoza UE na równych warunkach. Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ pomógłby zapobiegać ucieczce emisji gazów cieplarnianych, która utrudnia działania UE na rzecz przejścia do społeczeństwa neutralnego pod względem emisji dwutlenku węgla. Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ mógłby przynieść dodatkowe dochody w wysokości od ok. 5 mld EUR do 14 mld EUR, w zależności od jego zakresu i kształtu.

Przedsiębiorstwa, które czerpią ogromne korzyści z jednolitego rynku UE i przetrwają kryzys, m.in. dzięki bezpośredniemu i pośredniemu wsparciu unijnemu i krajowemu, mogłyby przyczynić się do etapu odbudowy. Jedną z możliwości są zasoby własne oparte na działalności przedsiębiorstw. Takie zasoby, w zależności od ich struktury, mogłyby przynieść około 10 mld EUR rocznie.

Podatek cyfrowy opierałby się na działaniach OECD w zakresie opodatkowania osób prawnych o znaczącej obecności cyfrowej. Komisja aktywnie wspiera dyskusje prowadzone przez OECD i grupę G-20 i jest gotowa podjąć działania w przypadku braku globalnego porozumienia. Podatek cyfrowy nakładany na przedsiębiorstwa o obrotach powyżej 750 mln EUR mógłby przynieść do budżetu UE do 1,3 mld EUR rocznie.

Te nowe zasoby własne mogłyby pomóc sfinansować spłatę kapitału i odsetek finansowania rynkowego pozyskanego w ramach Next Generation EU. Jeśli nowe wkłady krajowe państw członkowskich na rzecz wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 zostaną wprowadzone do 2024 r., mogą być mniejsze – licząc według udziału w gospodarkach poszczególnych państw – niż płatności w 2020 r.

Wszystkie przepływy dochodów i płatności oparte na instrumencie Next Generation EU będą miały charakter dodatkowy w stosunku do środków przydzielonych podczas rocznej procedury budżetowej i w związku z tym nie będą miały wpływu na saldo budżetowe. Przepływy te, wraz z odsetkami, będą wyraźnie wykazywane w budżecie w celu zilustrowania ich tymczasowego i wyjątkowego charakteru oraz zapewnienia pełnej przejrzystości⁹.

⁹ Koszty finansowania zewnętrznego na potrzeby składnika dotacyjnego Next Generation EU zostaną pokryte z budżetu UE. Szacuje się, że w ramach finansowych na lata 2021–2027 koszty te wyniosą do 17,4 mld EUR.

Ponadto skutki gospodarcze pandemii koronawirusa podkreślają znaczenie zapewnienia Unii odpowiedniej przestrzeni fiskalnej na wypadek wstrząsów gospodarczych prowadzących do spadku dochodu narodowego brutto. Aby Unia miała wystarczający margines w ramach pułapów zasobów własnych do pokrycia swoich zobowiązań finansowych i zobowiązań warunkowych wymagalnych w danym roku, nawet w przypadku najbardziej niekorzystnego rozwoju sytuacji gospodarczej, Komisja proponuje stałe podwyższenie pułapów zasobów własnych do 1,46 % dochodu narodowego brutto UE w odniesieniu do zobowiązań oraz do 1,40 % w odniesieniu do płatności.

4. Wnioski – droga do szybkiego porozumienia w sprawie ambitnego budżetu na rzecz odbudowy Europy

W obecnych nadzwyczaj trudnych i niepewnych czasach Unia musi bardziej niż kiedykolwiek wcześniej pokazać, że jest gotowa do zdecydowanego działania i wyznaczenia drogi ku lepszej przyszłości. Porozumienie w sprawie **ambitnego planu odbudowy, u którego podstaw leży budżet UE, daje Unii największe możliwe szanse powodzenia.**

Instrument Next Generation EU pozwoli wykorzystać pełen potencjał budżetu UE w celu ożywienia gospodarki i zwiększenia stabilności, odporności i strategicznej autonomii Europy. W opracowywaniu tego instrumentu czerpano z doświadczeń Unii w zakresie korzystania z finansowania rynkowego i dodatkowo je poszerzono, aby osiągnąć wsparcie na taką skalę, jaka jest obecnie pilnie potrzebna.

Wzmocnione wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 wyprowadzą Unię z kryzysu na ścieżkę długoterminowej odbudowy gospodarczej dzięki zapewnieniu niezbędnego finansowania pilnych potrzeb i długoterminowych inwestycji w transformację ekologiczną i cyfrową.

Powodzenie planu odbudowy gospodarczej zależeć będzie nie tylko od jego skali i ambicji, ale również od szybkości działania i umiejętności dostosowania reakcji do rozwoju sytuacji. W wielu obszarach Unii pilnie potrzebne jest wsparcie finansowe, aby uchronić firmy przed upadkiem i wspierać osoby najbardziej potrzebujące. Coraz mniej jest również czasu na uzgodnienie długoterminowych ram, ale wciąż nie jest za późno. Szybkie osiągnięcie porozumienia pozwoli na uruchomienie wzmocnionych programów na czas.

Komisja podziela determinację Parlamentu Europejskiego do zapewnienia płynnego przejścia do nowych, długoterminowych ram. Przedłużenie obecnych ram nie jest jednak alternatywą dla kompleksowego porozumienia w sprawie nowego, nowoczesnego, długoterminowego budżetu. Jest to jedyny sposób na wyposażenie Unii w nowe programy i narzędzia niezbędne do realizacji planu odbudowy gospodarczej. W najbliższych tygodniach działania międzyinstytucjonalne powinny zatem całkowicie koncentrować się na sfinalizowaniu Next Generation EU i nowych ram długoterminowych.

Komisja Europejska zwraca się do Rady Europejskiej i współprawodawców o szybkie przeanalizowanie tych wniosków z myślą o osiągnięciu porozumienia politycznego na szczefu Rady Europejskiej do lipca.

Dzięki szybkiej decyzji w sprawie wniosku dotyczącego zmiany obecnych ram finansowych będzie można natychmiast udostępnić dodatkowe środki na REACT-EU, Instrument Wsparcia Wyplacalności oraz Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, które będą służyły zaspokojeniu pilnych potrzeb.

Komisja będzie następnie ściśle współpracować z Parlamentem Europejskim i Radą w celu sfinalizowania porozumienia w sprawie przyszłych długoterminowych ram i towarzyszących im programów sektorowych. Jeśli udałoby się zakończyć te prace na początku jesieni, nowy długoterminowy budżet mógłby zacząć obowiązywać i być motorem odbudowy gospodarczej w Europie od dnia 1 stycznia 2021 r.

Jak najszybsze podjęcie działań udowodni, że Unia jest gotowa zrobić wszystko, co konieczne, aby odbudować gospodarkę, ochronić źródła utrzymania wszystkich Europejczyków oraz inwestować w długoterminową transformację Europy w kierunku bardziej sprawiedliwej, ekologicznej i cyfrowej przyszłości.

mld EUR w cenach z 2018 r.

	Wieloletnie ramy finansowe (WRF) 2021- 2027 (maj 2020)	Z czego w ramach Next Generation UE
WRF OGÓŁEM	1 850,0	750,0
1. Jednolity rynek, innowacje i cyfryzacja	210,5	69,8
Horyzont Europa	94,4	13,5
Fundusz InvestEU, z czego w ramach unijnego planu odbudowy	31,6	30,3
<i>Inwestycje w odbudowę gospodarczą UE</i>	15,3	15,3
<i>Instrument na rzecz Inwestycji Strategicznych (nowy segment)</i>	15,0	15,0
iny Instrument Wsparcia Wypłacalności w ramach EFIS	26,0	26,0
2. Spójność i wartości	984,5	610,0
Polityka spójności	373,2	50,0
Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporno	560,8	560,0
<i>z czego POŻYCZKI</i>	250,0	250,0
<i>z czego DOTACJE</i>	310,0	310,0
3. Zasoby naturalne i środowisko	402,0	45,0
Wspólna polityka rolna	348,3	15,0
<i>z czego filar II (rozwój obszarów wiejskich)</i>	90,0	15,0
Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji	40,0	30,0
4. Migracja i zarządzanie granicami	31,1	
5. Odporność, bezpieczeństwo i obrona	29,1	9,7
Unijny Mechanizm Ochrony Ludności (rescEU)	3,1	2,0
Program UE dla zdrowia	9,4	7,7
6. Sąsiedztwo i świat	118,2	15,5
Sąsiedztwo, Rozwój i Współpraca Międzynarodowa	86,0	10,5
Pomoc humanitarna	14,8	5,0
7. Europejska administracja publiczna	74,6	

WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE NA LATA 2021-2027 (ZOBOWIĄZANIA)

Ceny bieżące	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027	W ramach Next Generation EU	OGÓŁEM
1. Jednolity rynek, innowacje i cyfryzacja	21 805	22 219	22 546	22 362	22 677	23 280	23 540	158 429	75 965	234 394
1. Badania naukowe i innowacje	13 395	13 491	14 057	14 103	14 254	14 692	14 784	98 775	14 647	113 422
Horyzont Europa	12 265	12 510	12 760	13 015	13 276	13 541	13 812	91 178	14 647	105 825
Inne	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2	-	2
2. Europejskie inwestycje strategiczne	5 044	5 294	4 987	4 684	4 779	4 873	4 972	34 633	61 318	95 951
Fundusz InvestEU	478	487	88	90	92	94	96	1 424	33 000	34 424
Instrument „Łącząc Europę” - transport	1 952	1 992	2 032	2 072	2 115	2 157	2 200	14 521	-	14 521
Instrument „Łącząc Europę” - energia	785	800	817	834	850	867	885	5 838	-	5 838
Instrument „Łącząc Europę” - cyfryzacja	277	283	289	295	301	306	314	2 065	-	2 065
Program „Cyfrowa Europa”	1 338	1 514	1 539	1 166	1 190	1 213	1 237	9 196	-	9 196
Inne	22	23	23	24	24	25	25	165	28 318	28 483
Agencje zdecentralizowane	191	195	199	203	207	212	216	1 424	-	1 424
3. Jednolity rynek	889	906	922	939	955	973	988	6 572	-	6 572
Program na rzecz jednolitego rynku (w tym COSME)	575	584	592	601	610	620	626	4 208	-	4 208
Program UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych	20	20	21	21	22	23	24	150	-	150
Współpraca w dziedzinie opodatkowania (FISCALIS)	36	37	38	38	39	40	41	269	-	269
4. Przestrzeń kosmiczna	2 034	2 074	2 118	2 163	2 207	2 252	2 298	15 145	-	15 145
Europejski program kosmiczny	1 997	2 037	2 080	2 125	2 167	2 211	2 255	14 873	-	14 873
Agencje zdecentralizowane	36	37	37	38	40	41	43	272	-	272
Margines	444	454	463	473	482	491	498	3 304	-	3 304
2. Spójność i wartości	51 730	54 195	56 797	60 207	63 067	66 589	70 519	423 104	656 179	1 079 283
5. Rozwój regionalny i spójność	34 623	35 756	36 919	38 203	39 528	40 890	42 322	268 241	53 274	321 515
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	28 743	29 661	30 601	31 639	32 710	33 810	34 970	222 133	-	222 133
Fundusz Spójności	5 854	6 069	6 291	6 536	6 790	7 052	7 323	45 914	-	45 914
Z czego na Instrument „Łącząc Europę” - transport	1 439	1 492	1 546	1 607	1 669	1 733	1 800	11 286	-	11 286
REACT EU	-	-	-	-	-	-	-	-	53 274	53 274
Wsparcie dla społeczności Turków cypryjskich	26	27	27	28	28	29	29	193	-	193
6. Odbudowa i Zwiększanie Odporności	349	919	1 683	2 981	3 667	4 952	6 549	21 099	602 905	624 004
Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (w tym Instrument Wsparcia Technicznego)	116	119	121	123	126	128	130	864	602 905	603 769
Program ochrony euro przed fałszowaniem	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	6	-	6
Koszty finansowania instrumentu Next Generation EU	220	787	1 549	2 845	3 528	4 810	6 405	20 144	-	20 144
Inne	11	12	12	12	12	13	13	84	-	84
7. Inwestowanie w ludzi, spójność społeczna i wartości	16 439	17 195	17 864	18 685	19 526	20 394	21 290	131 393	-	131 393
Europejski Fundusz Społeczny+	12 655	13 042	13 440	13 870	14 313	14 770	15 241	97 332	-	97 332
Erasmus+	2 885	3 230	3 587	3 958	4 341	4 739	5 150	27 891	-	27 891
Europejski Korpus Solidarności	136	138	141	144	147	150	153	1 009	-	1 009
Kreatywna Europa	306	313	308	213	217	221	224	1 702	-	1 702
Sprawiedliwość, Prawa i Wartości	108	109	109	109	109	109	108	761	-	761
Inne	149	151	152	153	155	156	157	1 073	-	1 073
Margines	320	325	331	338	346	352	358	2 371	-	2 371
3. Zasoby naturalne i środowisko	58 656	56 590	56 399	57 115	57 236	57 481	57 732	401 749	49 286	451 035
8. Rolnictwo i polityka morska	56 163	54 047	54 289	54 399	54 449	54 614	54 779	382 741	16 483	399 224
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG)	40 933	41 162	41 435	41 578	41 720	41 865	42 010	290 702	-	290 702
Europejski Fundusz Morski i Rybacki	831	1 066	1 031	995	899	917	931	6 671	-	6 671
Inne	133	135	138	141	144	147	149	987	-	987
Agencje zdecentralizowane	17	17	18	18	18	19	19	126	-	126
9. Środowisko i działanie w dziedzinie klimatu	2 264	2 309	2 412	2 470	2 538	2 613	2 694	17 300	32 803	50 103
Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE)	700	715	736	763	796	838	884	5 432	-	5 432
Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji	1 516	1 546	1 577	1 609	1 641	1 674	1 707	11 270	32 803	44 073
Inne	-	-	50	50	50	50	50	250	-	250
Agencje zdecentralizowane	47	47	48	49	51	52	53	347	-	347
Margines	230	234	238	245	250	254	259	1 709	-	1 709
4. Migracja i zarządzanie granicami	3 287	4 061	4 837	5 117	5 873	5 964	6 153	35 292	-	35 292
10. Migracja	1 246	1 561	1 841	1 949	2 313	2 341	2 460	13 711	-	13 711
Fundusz Azylu i Migracji	1 103	1 389	1 666	1 771	2 131	2 155	2 271	12 487	-	12 487
Agencje zdecentralizowane	142	171	175	178	182	186	189	1 223	-	1 223
11. Zarządzanie granicami	1 837	2 290	2 782	2 948	3 335	3 393	3 457	20 041	-	20 041
Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami	1 025	1 280	1 784	1 884	2 181	2 160	2 177	12 490	-	12 490
Agencje zdecentralizowane	812	1 011	998	1 064	1 154	1 233	1 280	7 551	-	7 551
Margines	205	210	214	220	225	230	236	1 540	-	1 540
5. Odporność, bezpieczeństwo i obrona	2 359	2 474	2 575	2 719	3 597	3 949	4 385	22 058	10 639	32 697
12. Bezpieczeństwo	592	664	724	749	802	829	816	5 175	-	5 175
Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego	228	295	367	377	417	431	394	2 509	-	2 509
Likwidacja obiektu jądrowego (Litwa)	73	71	78	84	84	80	82	552	-	552
Bezpieczeństwo jądrowe i likwidacja obiektu jądrowego (m.in. Bułgi)	91	93	70	76	95	97	114	626	-	626
Agencje zdecentralizowane	200	204	208	212	217	221	225	1 488	-	1 488
13. Obrona	1 275	1 279	1 284	1 359	1 573	1 788	2 213	10 771	-	10 771
Europejski Fundusz Obrony	1 047	1 047	1 047	1 118	1 327	1 537	1 957	9 080	-	9 080
Mobilność wojskowa	227	232	237	241	246	251	256	1 691	-	1 691
14. Odporność i reagowanie kryzysowe	339	373	407	448	1 055	1 163	1 185	4 971	10 639	15 609
Unijny Mechanizm Ochrony Ludności (rescEU)	90	95	102	107	283	293	299	1 268	2 188	3 456
Program UE dla zdrowia	21	32	55	90	517	609	621	1 947	8 451	10 398
Agencje zdecentralizowane	228	246	250	251	256	260	265	1 756	-	1 756
Inne	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Margines	154	157	160	163	166	170	171	1 141	-	1 141
6. Sąsiedztwo i świat	16 179	16 292	16 404	16 516	16 623	16 732	16 894	115 640	16 917	132 557
15. Działania zewnętrzne	14 127	14 199	14 269	14 337	14 402	14 465	14 583	100 383	16 917	117 300
Instrument Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej	12 067	12 093	12 116	12 136	12 153	12 166	12 231	84 963	11 449	96 412
Pomoc humanitarna	1 478	1 509	1 539	1 571	1 602	1 634	1 667	11 000	5 468	16 468
Wspólna polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa (WPZ)	352	362	372	382	393	404	415	2 679	-	2 679
Kraje i terytoria zamorskie (w tym Grenlandia)	67	69	70	71	73	74	75	500	-	500
Inne	163	167	172	176	181	187	195	1 242	-	1 242
Agencje zdecentralizowane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Pomoc przedakcesyjna	1 949	1 989	2 029	2 070	2 111	2 154	2 198	14 500	-	14 500
Pomoc przedakcesyjna	1 949	1 989	2 029	2 070	2 111	2 154	2 198	14 500	-	14 500
Margines	103	104	106	109	110	113	113	757	-	757
7. Europejska administracja publiczna	10 875	11 232	11 662	12 074	12 368	12 781	13 172	84 164	-	84 164
Szkoły europejskie i emerytury	2 408	2 518	2 632	2 749	2 881	3 010	3 137	19 335	-	19 335
Administracyjne wydatki instytucji	8 466	8 714	9 029	9 325	9 487	9 770	10 034	64 825	-	64 825
OGÓŁEM	164 891	167 063	171 760	176 110	181 441	186 776	192 395	1 240 436	808 986	2 049 422
Z czego:										
Spójność (EFRR, FS, EFS, REACT EU)	47 149	48 667	50 226	51 937	53 702	55 518	57 418	364 618	53 274	417 892
Wspólna polityka rolna	55 182	52 829	53 102	53 245	53 387	53 532	53 680	374 957	16 483	391 440

WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE NA LATA 2021-2027 (ZOBOWIĄZANIA)

Ceny z 2018 r.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027	W ramach Next Generation EU	OGÓŁEM
1. Jednolity rynek, innowacje i cyfryzacja	20 547	20 526	20 420	19 856	19 741	19 869	19 697	140 656	69 800	210 456
1. Badania naukowe i innowacje	12 622	12 464	12 732	12 523	12 409	12 539	12 371	87 659	13 500	101 159
Horyzont Europa	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	80 900	13 500	94 400
Inne	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2	-	2
2. Europejskie inwestycje strategiczne	4 753	4 891	4 517	4 159	4 161	4 159	4 160	30 800	56 300	87 100
Fundusz InvestEU	450	450	80	80	80	80	80	1 300	30 300	31 600
Instrument „Łącząc Europe” - transport	1 840	1 840	1 840	1 840	1 842	1 841	1 841	12 884	-	12 884
Instrument „Łącząc Europe” - energia	740	740	740	740	740	740	740	5 180	-	5 180
Instrument „Łącząc Europe” - cyfryzacja	261	261	262	262	262	261	263	1 832	-	1 832
Program „Cyfrowa Europa”	1 261	1 398	1 394	1 036	1 036	1 035	1 035	8 194	-	8 194
Inne	21	21	21	21	21	21	21	146	26 000	26 146
Agencje zdecentralizowane	180	181	181	181	181	181	181	1 263	-	1 263
3. Jednolity rynek	838	837	835	834	832	830	826	5 832	-	5 832
Program na rzecz jednolitego rynku (w tym COSME)	542	539	536	534	531	529	524	3 735	-	3 735
Program UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych	19	19	19	19	19	19	20	133	-	133
Współpraca w dziedzinie opodatkowania (FISCALIS)	34	34	34	34	34	34	34	239	-	239
4. Przestrzeń kosmiczna	1 916	1 916	1 918	1 921	1 921	1 922	1 923	13 437	-	13 437
Europejski program kosmiczny	1 882	1 882	1 884	1 887	1 887	1 887	1 887	13 196	-	13 196
Agencje zdecentralizowane	34	34	34	34	34	35	36	241	-	241
Margines	418	418	419	419	419	419	416	2 928	-	2 928
2. Spójność i wartości	48 746	50 067	51 442	53 462	54 903	56 833	59 007	374 460	610 000	984 460
5. Rozwój regionalny i spójność	32 626	33 033	33 439	33 923	34 411	34 899	35 413	237 745	50 000	287 745
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	27 085	27 402	27 717	28 095	28 476	28 856	29 261	196 892	-	196 892
Fundusz Spójności	5 516	5 607	5 698	5 804	5 911	6 019	6 128	40 682	-	40 682
Z czego na Instrument „Łącząc Europe” - transport	1 356	1 378	1 401	1 427	1 453	1 479	1 506	10 000	-	10 000
REACT EU	-	-	-	-	-	-	-	-	50 000	50 000
Wsparcie dla społeczności Turków cypryjskich	24	24	24	24	24	24	24	171	-	171
6. Odbudowa i Zwiększanie Odporności	329	849	1 524	2 647	3 192	4 227	5 480	18 247	560 000	578 247
Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (w tym Instrument Wsparcia Technicznego)	110	110	110	110	110	110	109	767	560 000	560 767
Program ochrony euro przed fałszowaniem	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	5	-	5
Koszty finansowania instrumentu Next Generation EU	207	727	1 403	2 526	3 071	4 106	5 359	17 400	-	17 400
Inne	11	11	11	11	11	11	11	75	-	75
7. Inwestowanie w ludzi, spójność społeczna i wartości	15 491	15 896	16 180	16 591	16 998	17 406	17 815	116 367	-	116 367
Europejski Fundusz Społeczny+	11 925	12 049	12 173	12 317	12 461	12 606	12 753	86 284	-	86 284
Erasmus+	2 719	2 984	3 249	3 514	3 779	4 045	4 310	24 600	-	24 600
Europejski Korpus Solidarności	128	128	128	128	128	128	128	895	-	895
Kreatywna Europa	289	289	189	189	189	189	189	1 520	-	1 520
Sprawiedliwość, Prawa i Wartości	102	100	99	97	95	93	91	677	-	677
Inne	141	139	138	136	135	133	131	953	-	953
Margines	301	300	299	300	301	301	299	2 101	-	2 101
3. Zasoby naturalne i środowisko	55 272	52 280	51 571	50 716	49 827	49 059	48 307	357 032	45 000	402 032
8. Rolnictwo i polityka morska	52 923	49 931	49 172	48 305	47 401	46 613	45 837	340 182	15 000	355 182
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG)	38 572	38 027	37 529	36 920	36 320	35 731	35 152	258 251	-	258 251
Europejski Fundusz Morski i Rybacki	783	985	934	884	783	783	779	5 930	-	5 930
Inne	125	125	125	125	125	125	125	876	-	876
Agencje zdecentralizowane	16	16	16	16	16	16	16	112	-	112
9. Środowisko i działanie w dziedzinie klimatu	2 133	2 133	2 184	2 194	2 209	2 230	2 254	15 338	30 000	45 338
Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE)	660	661	667	677	693	715	740	4 812	-	4 812
Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	10 000	30 000	40 000
Inne	-	-	45	44	44	43	42	218	-	218
Agencje zdecentralizowane	45	44	44	43	44	44	44	308	-	308
Margines	216	215	215	217	217	216	216	1 512	-	1 512
4. Migracja i zarządzanie granicami	3 097	3 751	4 381	4 543	5 112	5 090	5 148	31 122	-	31 122
10. Migracja	1 174	1 442	1 668	1 731	2 013	1 998	2 059	12 084	-	12 084
Fundusz Azylu i Migracji	1 040	1 284	1 509	1 572	1 855	1 840	1 900	11 000	-	11 000
Agencje zdecentralizowane	134	158	158	158	158	158	158	1 084	-	1 084
11. Zarządzanie granicami	1 731	2 116	2 519	2 617	2 903	2 896	2 893	17 675	-	17 675
Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami	966	1 182	1 615	1 673	1 899	1 843	1 822	11 000	-	11 000
Agencje zdecentralizowane	765	934	904	945	1 004	1 053	1 071	6 675	-	6 675
Margines	193	193	194	195	195	196	197	1 363	-	1 363
5. Odporność, bezpieczeństwo i obrona	2 222	2 285	2 332	2 414	3 131	3 370	3 669	19 423	9 700	29 123
12. Bezpieczeństwo	557	613	656	665	698	707	683	4 580	-	4 580
Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego	215	273	333	334	363	367	330	2 215	-	2 215
Likwidacja obiektu jądrowego (Litwa)	68	66	71	74	73	68	69	490	-	490
Bezpieczeństwo jądrowe i likwidacja obiektu jądrowego (m.in. Bułg)	85	86	64	68	74	83	95	555	-	555
Agencje zdecentralizowane	189	189	189	189	189	189	188	1 320	-	1 320
13. Obrona	1 201	1 182	1 163	1 207	1 370	1 526	1 852	9 500	-	9 500
Europejski Fundusz Obronny	987	968	949	992	1 155	1 311	1 637	8 000	-	8 000
Mobilność wojskowa	214	214	214	214	214	214	214	1 500	-	1 500
14. Odporność i reagowanie kryzysowe	319	345	369	398	919	992	992	4 334	9 700	14 034
Unijny Mechanizm Ochrony Ludności (rescEU)	85	88	92	95	246	250	250	1 106	2 000	3 106
Program UE dla zdrowia	20	30	50	80	450	520	520	1 670	7 700	9 370
Agencje zdecentralizowane	214	227	227	223	223	222	222	1 558	-	1 558
Inne	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Margines	144	145	144	145	145	145	143	1 010	-	1 010
6. Sąsiedztwo i świat	15 245	15 051	14 857	14 665	14 471	14 280	14 136	102 705	15 500	118 205
15. Działania zewnętrzne	13 313	13 118	12 924	12 731	12 538	12 346	12 202	89 172	15 500	104 672
Instrument Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej	11 371	11 172	10 974	10 777	10 580	10 384	10 234	75 492	10 500	85 992
Pomoc humanitarna	1 393	1 394	1 394	1 395	1 395	1 395	1 395	9 760	5 000	14 760
Wspólna polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa (WPZ)	332	334	337	339	342	344	347	2 375	-	2 375
Kraje i terytoria zamorskie (w tym Grenlandia)	63	63	63	63	63	63	63	444	-	444
Inne	154	154	156	157	158	160	163	1 101	-	1 101
Agencje zdecentralizowane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Pomoc przedakcesyjna	1 837	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 839	12 865	-	12 865
Pomoc przedakcesyjna	1 837	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 839	12 865	-	12 865
Margines	96	95	95	96	96	96	94	668	-	668
7. Europejska administracja publiczna	10 247	10 376	10 562	10 721	10 767	10 908	11 021	74 602	-	74 602
Szkoly europejskie i emerytury	2 269	2 326	2 384	2 441	2 508	2 569	2 625	17 122	-	17 122
Administracyjne wydatki instytucji	7 978	8 050	8 178	8 280	8 259	8 339	8 396	57 480	-	57 480
OGÓŁEM	155 376	154 336	155 565	156 377	157 952	159 409	160 985	1 100 000	750 000	1 850 000
Z czego:										
Spójność (EFRR, FS, EFS, REACT EU)	44 430	44 961	45 491	46 119	46 751	47 384	48 045	323 181	50 000	373 181
Wspólna polityka rolna	51 999	48 806	48 096	47 280	46 477	45 689	44 917	333 264	15 000	348 264